

la contra | JORDI BORDES

Malic, l'àcrata impenitent

Un llibre repassa la convulsió dels setanta estirant el fil de les marionetes de La Fanfarra

Malic és, per als amants dels titelles i de les marionetes, aquell àcrata ibèric que van construir un estudiant de filosofia i lletres amb saxo penjat al coll (Toni Rumbau), una estudiant de medicina exiliada política espanyola i reciclada com a ceramista a Portugal (Mariona Masgrau) i aquell professor d'anglès mig canari mig britànic (Eugenio Navarro) que va conèixer la parella inquieta barcelonina, mentre aprenia portuguès a Lisboa, cap al 1975. Eren anys d'inquietud, de revolucions, de clavells, de cops d'estat, d'espectacles i xerrades pedagògiques per explicar a les Açores (a més d'un anticicló hi ha illes i gent) que en poc temps es farien eleccions. Eren dates, sentència Rumbau, en què es podia ser inconscient. I no morir en l'intent. Avui aquella actitud àcrata, un punt valenta, un punt llibertària, es lleix amb enveja. Sembla que s'han acabat aquells anys d'anarquia, d'actitud inconformista i de no patir per veure si els mil euros del sou eixuguen prou la quota de la hipoteca. Si abans els membres de La Fanfarra tenien la gosadia de viure penjats d'un fil, els del titella Malic i la seva *troupe* de companys de camioneta, ara són els artistes els que no estan tan disposats a ballar-la. La revolta té compta-revolucions que l'assossega. Rumbau va presentar dilluns el llibre *Malic, l'aventura dels titelles* (Arola).

Malic (1984-2002) és, per als noctàmbuls de la Barcelona pre i postolímpica, el local del carrer Fusina —aconseguit gràcies als caixets cobrats per actuacions d'entitats bancàries—. Havia de ser per a assaig però van decidir reconvertir-lo en sala d'exhibició de tot allò que sabien que no els programarien els tècnics municipals. Van prendre la decisió després d'anar a París i comprovar la llibertat que es respirava en teatres com ara el de la Huchette. Es tractava de recuperar aquella neurona esbojarrada que s'atrevia a barrejar titelles amb actors, amb ombres xineses, amb música operística en directe. Després d'un any van començar a obrir les portes d'aquell soterrani als seus col·legues *marionetistes* europeus: els oferien

La Fanfarra, al desaparegut Teatre Malic. / ALBERT FORTUNY

una gira per l'Estat amb una visita, a taquillatge (ruïnosa econòmicament), al Born. Amb el temps, van aixecar la persiana a espectacles dispersos com ara el teatre d'ombres i el *destape*, i (durant la primera època) combinaven programació familiar (les matinals dels caps de setmana) amb els títols d'adults, en horari tronera.

Malic, l'aventura dels titelles narra l'aventura de fills que naixien sense voler i que la seva mort artística aporta una multiplicació cultural. El trio Rumbau-Masgrau-Navarro van separar-se el 1993. S'augurava la fi d'un grup —que s'havia donat a conèixer arreu del món—, però va significar l'inici de tres carreres —també internacionals.

Rumbau, Masgrau i Navarro van ser autodidactes. Van tenir un desig d'expressar-se i van trobar la complicitat de les marionetes. A Barcelona es van dedicar a actuar al carrer per, posteriorment, entrar a la foscor de les sales. Amb el temps van anar descobrint la necessitat de comptar amb llibretistes, il·luminadors i compositors. La Fanfarra, com el Malic, com la vida particular dels tres protagonistes, respon a una aventura insòlita. Fins al segle XXI. Avui cadascú segueix el seu Malic particular. Masgrau, amb el seu local a Sants i les actuacions com a manipuladora d'objectes; Navarro, amb un fill petit del Malic, La Puntual, a tocar de l'Espai Brossa: només hi caben espectacles d'un artista i els bancs del darrere tenen talons per no haver de posar pendent al terra; Rumbau, com a escriptor, autor i àni-

ma del festival d'òpera de butxaca. Ara prepara una segona peça per a aquest cartell, nascut a les clavegueres del Fusina i esdevingut exiliat des de l'abaixada de persiana del 2002. Continuen movent-se àgils, despreocupats, curiosos. Han triplicat la majoria d'edat i continuen somiant com criatures impenitents.